

Beleidsplan Schoolveiligheid

Instemming GMR op	: 8 oktober 2018
Vastgesteld door	: voorzitter CvB en de werkgroep Veiligheid
Vastgesteld op	: 8 oktober 2018
Evalueren in schooljaar	: 2022/23

Inhoudsopgave

1. Voorwoord	1
2. Incidentenregistratie	2
3. Hoe te handelen bij een incident?	2
4. Beleidsdocumenten en protocollen	4
5. Overige situaties	5
5.1 Weglopers	5
5.2 Ongewenst bezoek in en om de school	7
5.3 Aansprakelijkheid schoolactiviteiten	8
5.4 Procedure schoolverzuim	9
6. Vervoer van kinderen	11
7. Grensoverschrijdingen	13
8. Bewegingsonderwijs, zwemen en buiten spelen	13
9. Belangrijke adressen	13

1. Voorwoord

Het beleidsplan schoolveiligheid van Stichting Invitare openbaar onderwijs bevat afspraken en handreikingen ten aanzien van sociale en fysieke veiligheid van leerlingen. Vanwege de hanteerbaarheid van de verschillende deelonderwerpen is dit beleidsplan vooral een raamwerk of kapstok waar verschillende documenten aan gekoppeld worden. Met deze opzet is het eenvoudiger om de onderdelen op verschillende momenten te evalueren en/of bij te stellen als wet- en regelgeving dan wel de evaluatie hier aanleiding toe geeft.

De scholen van Stichting Invitare zijn een ontmoetingsplaats van en voor vele mensen. De scholen willen een veilige omgeving zijn waar leerlingen en leerkrachten zich op hun gemak voelen en waar goed en prettig gewerkt en geleerd kan worden. Toch heeft elke school te maken met grensoverschrijdend gedrag en vinden er allerlei incidenten plaats. Om problemen te voorkomen en om in geval van incidenten planmatig, verstandig, eenduidig en consequent te kunnen handelen, zijn afspraken en richtlijnen noodzakelijk. Om die reden is dit beleidsplan opgesteld.

2. Incidentenregistratie

De definitie van een incident is: elke gebeurtenis in of om de school welke de veiligheid of het veiligheidsgevoel van leerlingen, medewerkers of bezoekers van de school doet of dreigt te verminderen. Het kan hier gaan om pestgedrag maar ook om bijvoorbeeld een valpartij waarbij een leerling zich ernstig bezeerd heeft.

Afgezien van het feit dat elk incident naar behoren moet worden afgehandeld, is het registreren van incidenten van belang om te kunnen volgen of bepaalde situaties frequent of zelfs structureel voorkomen. Als dit namelijk het geval is moeten er maatregelen genomen worden om een en ander te voorkomen.

Scholen maken een aantekening van een incident door een korte notitie aan te maken in Parnassys (onder notities/incidentenregistratie). De situatie wordt beschreven en de acties c.q. maatregelen die de school neemt. Afhankelijk van de ernst van het incident wordt er een melding gedaan naar het College van Bestuur (CvB) van Invitare.

Verder moet in een aantal gevallen een melding naar een externe instantie worden gedaan, denk hierbij aan:

Waar	Wat melden
Veilig thuis	Vermoeden van huiselijk geweld en kindermishandeling
Leerplichtambtenaar	Ongeoorloofd verzuim, schorsing en verwijdering
Onderwijsinspectie	Schorsing (langer dan drie dagen) en verwijdering
Vertrouwensinspectie	Vermoeden van huiselijk geweld en kindermishandeling
Politie	Aangifte bedreiging en geweldsmisdrijven

In sommige situaties kan de school andere instanties of organisaties erbij betrekken. Dit wordt per incident overwogen. Als er sprake is van uitwisseling van informatie over de betrokkenen wordt rekening gehouden met de privacy.

3. Hoe te handelen bij een incident

Deze paragraaf geeft een overzicht van mogelijke stappen hoe te handelen bij een incident. Per situatie wordt door de directeur of waarnemer een keus gemaakt welke stap

gezet wordt. Soms worden stappen overgeslagen. Als het bijvoorbeeld gaat om een valpartij waarbij een leerling letsel heeft opgelopen zal vanzelfsprekend eerst een bhv-er worden opgeroepen, waarna 112 wordt gebeld of de leerling begeleid wordt richting de eerste hulp of huisarts. Ongewenst gedrag kan bijvoorbeeld dermate ernstig zijn dat de school direct overgaat tot de sanctionerende ronde en/ of inschakelen van politie. In dit laatste geval wordt gehandeld volgens de geldende prioritering van de politie.

De stappen die gemaakt kunnen worden zijn:

1. Inschatting van de situatie;
2. Gesprek met leerling en medewerker van de school;
3. Gesprek met ouders/verzorgers;
4. Melding bij College van Bestuur (CvB);
5. Doorverwijzing naar een hulpverleningsinstantie;
6. Inschakeling politie
7. Bedenktijd.

Onderstaand worden de stappen toegelicht

Eerste stap: inschatting van de situatie

Bij ieder incident worden er eerst gesprekken gevoerd met het slachtoffer of de benadeelde en met de vermeende dader. De situatie wordt ingeschat aan de hand van de volgende vragen:

- Wat is er gebeurd;
- Wie is er bij betrokken;
- Wanneer is het gebeurd?
- Is dit gedrag of vergelijkend ander gedrag bij deze leerlingen vaker voorgekomen?
- Wat is de ernst van het grensoverschrijdend gedrag?
- Handelt het om leerlingen van de eigen school of dienen andere scholen ingeschakeld te worden?
- Handelt de school de situatie zelfstandig af?
- Dient ook de politie in kennis te worden gesteld? Anders gezegd, is er sprake van wet overtredend gedrag?
- Moet het incident gemeld worden bij het College van Bestuur en / of de vertrouwenspersoon?
- Is het zinvol of noodzakelijk om andere hulpverlenende instellingen te consulteren?

Afhankelijk van de uitkomsten van deze stap wordt overgegaan op stap twee of direct naar een volgende stap.

Tweede stap: gesprek met leerling en medewerker van de school.

In de preventieve, oftewel niet gesanctioneerde, fase zal getracht worden de leerling door middel van gesprekken en interne interventies te bewegen om zijn / haar gedrag te verbeteren. Daarbij zal aandacht worden geschonken aan eventuele individuele problemen van de leerling die mogelijk verband houden met zijn / haar ongewenst gedrag.

Derde stap: gesprek met ouders / verzorgers en leerling

De school behoudt zich het recht voor om ouders/verzorgers van leerlingen in te lichten over het gedrag van de leerling. In alle gevallen waarvan schriftelijk verslag wordt gemaakt worden de ouders in ieder geval geïnformeerd. De ouder/verzorger is daarmee op de hoogte van de stappen die de school zet ten aanzien van het gedrag van de leerling.

Bij herhaling van het gedrag zal een gesprek plaatsvinden tussen school, leerling en ouders/verzorgers.

Vierde stap: melding bij College van Bestuur (CvB)

Bij aanhoudend grensoverschrijdend gedrag wordt dit gemeld en besproken bij/met het CvB. In overleg worden de vervolgstappen bepaald. Ook ongevallen met fysiek letsel worden gemeld bij het CvB

In geval van gegronde vermoedens van kindermishandeling, onveiligheid of gegronde huiselijk geweld doet de school melding bij Veilig Thuis / Jeugdzorg. Dit geldt tevens voor de meldingen van slachtoffers. Eventueel wordt de politiecontactpersoon op de hoogte gesteld of om advies gevraagd (indien uit het protocol blijkt dat het om een gedraging gaat waarbij de wet wordt overtreden, wordt de politie in kennis gesteld).

Vijfde stap: doorverwijzing naar een hulpverleningsinstantie.

De hulp, die scholen aan hun leerlingen kunnen aanbieden, staat beschreven in het zorgplan van iedere school. Tevens staat daarin beschreven op welke wijze hulp verkregen kan worden.

Zesde stap: inschakeling politie

Indien er sprake is van een door de onderwijsinstelling verboden gedraging waarbij tevens de wet wordt overtreden, wordt te allen tijden de politie ingeschakeld. Het inschakelen van de politie geschiedt door de schoolleiding (of namens de schoolleiding). Als het een leerling betreft worden in overleg met de politie de ouders in kennis gesteld.

Zevende stap zeven: bedenktijd

In deze fase kan de leerling gedurende een bepaalde tijd de toegang tot de lessen worden ontzegd (separeren uit de groep). De leerling blijft echter wel op school en werkt individueel aan schoolwerk onder toezicht. Deze tijd kan door de school worden benut om zich te kunnen bezinnen of beraden over eventuele volgende stappen. De ouders / verzorgers worden meteen telefonisch en schriftelijk op de hoogte gesteld van deze maatregel. Op deze maatregel is een uitzondering: de leerling mag wel deelnemen aan toetsen. Deze fase staat nader beschreven in het beleidsdocument Schorsen en Verwijderen.

4. Beleidsdocumenten en protocollen

In deze paragraaf geven wij een overzicht van de beleidsdocumenten en protocollen die een relatie hebben tot de schoolveiligheid:

- **Gedragscode:** in dit document staat beschreven wat de uitgangspunten zijn van gewenst en ongewenst gedrag van zowel leerlingen, ouders/verzorgers en leerkrachten. Het document gaat ook in op pesten en de vijfsporenaanpak van B. van der Meer;
- **Beleid schorsen en verwijderen:** in dit document staat beschreven welke maatregelen er genomen kunnen worden bij grensoverschrijdend gedrag van leerlingen en/of hun ouders/verzorgers;
- **Privacybeleid leerlingen en hun ouders / verzorgers:** in dit document staat beschreven hoe Invitare de privacy van leerlingen en hun ouders/verzorgers waarborgt. Ook staat beschreven dat er sprake is van een gedeelde verantwoordelijkheid met ouders waar het gaat om het gebruik van social media;

- **Medicijnenprotocol:** in dit protocol staat beschreven onder welke voorwaarden en in welke gevallen de school een verantwoordelijkheid op zich neemt voor het toedienen van medicatie;
- **Meldcode Huiselijk geweld en kindermishandeling:** bij wet zijn medewerkers van de scholen verplicht een vermoeden van huiselijk geweld en kindermishandeling te melden. Vanzelfsprekend moet een melding niet lichtvaardig worden gedaan. De meldcode geeft aan hoe een school tot een zorgvuldig overwogen melding komt
- **Klachtenregeling:** veelal lopen klachten uit de hand omdat communiceren gewoonweg moeilijk is zeker waar emoties hoog oplopen. In de klachtenregeling staat aangegeven welke stappen ondernomen kunnen worden om tot een oplossing te komen. Contactpersonen en de vertrouwenspersoon kunnen hierbij een helpende hand bieden;
- **Klokkenluidersregeling:** een interne procedure voor de wijze waarop binnen de organisatie wordt omgegaan met het melden van een vermoeden van een misstand.
- **Rehabilitatieregeling:** soms worden ernstige klachten ingediend en beschuldigingen geuit die na zorgvuldig onderzoek door het schoolbestuur (en in sommige gevallen de politie) geen of onvoldoende gegrond zijn. Om te voorkomen dat medewerkers blijvende reputatieschade ondervinden, kunnen in overleg met het bestuur stappen gezet worden om dit zo veel als mogelijk te voorkomen. De rehabilitatieregeling dient hier als handvat.

5. Overige situaties

Het is vrijwel onmogelijk om alle incidenten die zich kunnen voordoen met gewenste maatregelen te benoemen. In de vorige paragraaf en in de opgesomde beleidsdocumenten en protocollen zijn we in gegaan op de meest voorkomende situaties. In deze paragraaf beschrijven we nog een aantal situaties die vaker voorkomen maar die niet per definitie in afzonderlijke beleidsdocumenten beschreven hoeven te worden.

5.1 Weglopers

Scholen worden soms geconfronteerd met kinderen die weglopen. Ook verstoppen is een vorm van onttrekken aan toezicht. Het gebeurt dat kinderen weglopen door een incident in de klas maar vaker nog is de aanleiding een gebeurtenis op de speelplaats. Kinderen moeten altijd weten waar ze terecht kunnen als ze zich onveilig voelen. Weglopen mag nooit een concurrerend alternatief zijn voor hulp vragen.

Weglopen veroorzaakt bij direct betrokkenen vaak een grote mate van consternatie. Dat is begrijpelijk vanwege de impact die het weglopen kan hebben. Het moedwillig weglopen van kinderen kan niet worden geaccepteerd, noch worden gedoogd. Ouders en school moeten hun uiterste best doen dergelijk gedrag te voorkomen en te ontmoedigen. Uit kwalitatief onderzoek blijkt dat duidelijke afspraken maken met kinderen over wegganggedrag goed mogelijk is en heel vaak leidt tot het gewenste gedrag. Absolute voorwaarde is wel dat het kind het alternatief als duidelijk beter inschat /ervaart dan weglopen. Om dit te bewerkstelligen moet het de kinderen duidelijk zijn dat ze altijd op het terrein van de school moeten blijven. Daarnaast is het belangrijk dat de kinderen zich ervan vergewissen waar hun leerkracht is. Zij moeten hem of haar in de gaten houden om hun veiligheid te vergroten. Daarnaast moet duidelijk worden gemaakt dat kinderen, als ze problemen hebben met andere kinderen, de leerkracht of anderszins, terecht kunnen bij de interne contactpersoon. De interne contactpersoon is vermeld in de schoolgids.

De verantwoordelijkheid voor de gezondheid en veiligheid van leerlingen ligt primair bij het schoolbestuur en dus bij de school. Indien een kind is weggelopen of zich heeft verstopt, moet er actie ondernomen worden om de veiligheid van het kind zo snel mogelijk te waarborgen. Als school verrichten we de volgende inspanningen:

- De leerkracht gaat niet zelf achter het kind aan;
- De leerkracht meldt bij de directie, of een collega, zo snel mogelijk om welke leerling(en) het gaat. Er wordt in het kort aangegeven wat er is voorgevallen en of de leerling verontrustende uitlatingen heeft gedaan;
- De leerkracht blijft bij zijn/haar eigen groep of draagt het toezicht daarop over aan een beschikbare collega. De leerkracht laat zijn/haar groep dus nooit alleen;
- Degene waaraan het weggelopen gemeld is, gaat zoeken. Waar mogelijk, gaat ook een 2^e persoon zoeken. Er wordt gezocht tot aan de poorten (zicht op de straten rondom de school);
- Wanneer de leerling gevonden is, zal waar mogelijk, alleen verbaal en vanaf veilige afstand geprobeerd worden de leerling naar de school terug te leiden. Komt de veiligheid van het kind in het geding, mag een kind bij de hand genomen worden. Wanneer dit niet lukt, houdt één van de medewerkers op afstand de leerling in de gaten in afwachting van de komst van de ouders/verzorgers of de politie;
- Wanneer de leerling zich nog steeds niet gemeld heeft of gevonden is, worden ouders/verzorgers op de hoogte gesteld door de directie (of waarnemer).

In een gesprek tussen school en ouders/ verzorgers wordt:

- de situatie uitgelegd;
- besproken dat de school de verantwoordelijkheid niet langer kan dragen nu de leerling het gebouw en/of plein verlaten heeft;
- besproken of de hulp van de politie wordt ingeroepen.

Wanneer ouders/verzorgers niet bereikt kunnen worden, wordt de hulp van de politie in ieder geval ingeroepen. Op dat moment stopt het zoeken door de medewerkers van de school. Alleen wanneer het een leerling van groep 1, 2, 3 of 4 betreft of wanneer de leerling alarmerende uitspraken heeft gedaan bij het verlaten van de klas/school, blijven twee medewerkers zoeken. Deze medewerkers onderhouden tijdens het zoeken contact met de school. Indien de school de politie informeert over de leerling, dan geeft ze een zo volledig mogelijk signalement en volgt eventuele nadere adviezen van de politie op.

Wanneer een leerling gevonden is, wordt:

- het kind gerustgesteld;
- het kind gewezen op niet wenselijk gedrag;
- Het wenselijke gedrag meteen benoemd.

Wanneer de leerling weer terug op school is, vindt er is een gesprek met de leerkracht, directie en de ouders plaats over:

- het voorval;
- welk wenselijk gedrag verwacht wordt en wordt er aangestuurd op bewustwording en het maken van excuus;
- de vervolgmaatregelen (kan inhoudelijk per situatie verschillen; de gemiste lestijd wordt in ieder geval ingehaald);
- De leerkracht maakt een verslag in Parnassys.

Wat verwachten we van de ouders?

- De ouders nemen direct contact op met school indien een leerling thuiskomt of wanneer de ouders weten waar het kind zich bevindt;
- De ouders brengen de leerling meteen terug naar school;
- De ouders werken mee aan bovenstaande stappenplannen.

Daar waar er sprake is van veelvuldig wegllopen zullen nog duidelijker afspraken gemaakt worden met de ouders.

5.2 Ongewenst bezoek in en rond de school

Bij ongewenst bezoek in en rond de school kan bijvoorbeeld gedacht worden aan personen:

- met criminele activiteiten (dealen, heling);
- andere scholen die problemen veroorzaken;
- die komen om iemand te intimideren/mishandelen, bijvoorbeeld ouders die verhaal komen halen bij leerlingen, personeel, directie (zie voor dit laatste punt ook onze gedragscode).

In juridische zin gaat het om:

- *Zich bevinden op verboden grond (artikel 461 WvS):*
hij die, zonder daartoe gerechtigd te zijn, zich op eens anders grond waarvan de toegang op een voor hem blijkbaar wijze door de rechthebbende is verboden, bevindt of daar vee laat lopen, wordt gestraft met een geldboete van de eerste categorie;
- *Lokaalvredebreuk (artikel 139 WvS):*
  - hij die in een voor de openbare dienst bestemd lokaal wederrechtelijk binnendringt, of, wederrechtelijk aldaar vertoevende, zich niet op de vordering van de bevoegde ambtenaar aanstonds verwijderd, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste drie maanden of een geldboete van de tweede categorie;
  - Hij die zich de toegang heeft verschaft door middel van braak of inklimming, van valse sleutels, van een valse order of een vals kostuum, of die zonder voorkennis van de bevoegde ambtenaar en anders dan ten gevolge van vergissing binnengekomen, aldaar wordt aangetroffen in de voor de nachtrust bestemde tijd, wordt geacht te zijn binnengedrongen;
  - Indien hij bedreigingen uit of zich bedient van middelen geschikt om vrees aan te jagen, wordt hij gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste een jaar of een geldboete van de derde categorie;
  - De in het eerste en derde lid bepaalde gevangenisstraffen kunnen met een derde worden verhoogd, indien twee of meer verenigde personen het misdrijf plegen.

Bovenstaande wordt als bedreigend of erg onprettig ervaren. Zeker als daadwerkelijk sprake is van bedreigingen of als er fysiek of verbaal geweld wordt gebruikt heeft dit een negatief effect op het veiligheidsgevoel in en rond de school. Wanneer de persoon in kwestie ondanks deze waarschuwing toch terugkomt, dan heeft elke burger in Nederland het recht om een verdachte op heterdaad aan te houden. De directie kan dit recht dus gebruiken om jongeren, ouders of andere lieden aan te spreken als zij ondanks waarschuwingen toch zonder toestemming de school of het schoolplein betreden. Hetzelfde geldt in geval van lokaalvredebreuk.

De volgende acties / maatregelen kunnen genomen worden door de school:

- De directeur of waarnemer moet ernst van de situatie inschatten en bepalen of de politie ingeschakeld moet worden;

- De directie/personeel van de school kan mensen die in en rond de school lopen en daar niets te zoeken hebben, wegsturen en een waarschuwing geven;
- De directie/personeel van de school kan ouders/verzorgers van verdachte jongere informeren en verzoeken om het ongewenste gedrag te doen stoppen;
- De directie kan wanneer de problemen aanhouden als tweede stap een schriftelijk toegangsverbod uitreiken. Dit gebeurt in overleg met het college van bestuur.

Indien er sprake is van betreding gebouw of terrein ondanks een toegangsverbod:

- kan de school betreffende persoon aanhouden (zorg voor getuigen) en de politie bellen (let op: aanhouding is niet hetzelfde als vasthouden of opsluiting. Betreffende persoon zou dat namelijk: kunnen aanmerken als 'gijzeling' of wederrechtelijke vrijheidsberoving);
- Bij herhaling of toename (kwalitatief en/of kwantitatief) van de problematiek kan de school de politie bellen.

Bij het inschakelen van de politie wordt het College van Bestuur op de hoogte gesteld.

Instanties die kunnen worden ingeschakeld:

- Veilig thuis;
- Bureau Slachtofferhulp;
- Bureau Jeugdzorg;
- Politie.

5.3 Aansprakelijkheid schoolactiviteiten

In geval van excursies en uitstapjes neemt de school alle organisatorische maatregelen om de veiligheid voor de leerlingen te bewaken. Gedurende reguliere schooldagen is de school verantwoordelijk gedurende de lestijden, inclusief een kwartier voor en een kwartier na de schooltijd.

Afgezien van de organisatorische maatregelen, heeft Invitare voor al haar scholen een verzekeringspakket afgesloten bestaande uit een ongevallenzekeringsverzekering en een aansprakelijkheidsverzekering. Op grond van de ongevallenzekeringsverzekering zijn alle betrokkenen bij schoolactiviteiten (leerlingen, personeel) verzekerd. De verzekering geeft recht op een (beperkte) uitkering indien een ongeval tot blijvende invaliditeit leidt. Ook zijn de geneeskundige en tandheelkundige kosten gedeeltelijk meeverzekerd, voor zover de eigen verzekering van betrokkenen geen dekking biedt (bijvoorbeeld door eigen risico). Materieel schade (kapotte bril, fiets, en dergelijke) valt niet onder de dekking.

De aansprakelijkheidsverzekering biedt voor zowel de school zelf, als zij die voor de school actief zijn (bestuursleden, personeel) dekking tegen schadeclaims ten gevolge van onrechtmatig handelen. Hieronder volgen twee aspecten die vaak aanleiding zijn tot een misverstand:

- de school/het schoolbestuur is niet (zonder meer) aansprakelijk voor alles wat tijdens de schooluren en buitenschoolse activiteiten gebeurt. Wanneer dit wel het geval zou zijn, zou alle schade die in schoolverband ontstaat door de school moeten worden vergoed. Deze opvatting leeft wel bij veel mensen, maar is gebaseerd op een misverstand. De school heeft pas een schadevergoedingsplicht wanneer er sprake is van een verwijtbare fout. De school (of zij die voor school optreden) moeten dus te kort zijn geschoten in hun rechtsplicht. Het is mogelijk dat er schade wordt geleden, zonder dat er sprake is van enige onrechtmatigheid. Bijvoorbeeld: Tijdens de gymnastiekles

wordt er een bal geschopt. Deze komt op een bril van een leerling terecht en de bril is kapot. Die schade valt niet onder de aansprakelijkheidsverzekering en wordt dan ook niet door de school vergoed;

- de school is niet aansprakelijk voor schade door onrechtmatig gedrag van leerlingen. Leerlingen (of, als zij jonger zijn dan 14 jaar, hun ouders/verzorgers) zijn primair zelf verantwoordelijk voor hun doen en laten. Een leerling die tijdens de schooluren of tijdens door de school georganiseerde activiteiten door onrechtmatig handelen schade veroorzaakt, is daar dus in de eerste plaats zelf (of de ouders) verantwoordelijk voor. Het is dus van belang dat ouders/verzorgers zelf een particuliere aansprakelijkheidsverzekering hebben afgesloten.

Inzittendenverzekering/schadeverzekering inzittenden:

Wanneer voor een activiteit of een schoolreisje ouders ingeschakeld worden om anderen kinderen te vervoeren tijdens schooltijd, moet gecontroleerd worden of er sprake is van een inzittendenverzekering en/of schadeverzekering inzittenden. Ouders zijn vrij in hun keuze om al dan niet een ongevallen inzittenden verzekering af te sluiten. Alleen ouders die een inzittendenverzekering hebben, mogen leerlingen met hun auto vervoeren. Als ouders hun auto zeer regelmatig voor het schoolvervoer gebruiken, kan worden overwogen de inzittendenverzekering te laten betalen door de school.

De volgende maatregelen kunnen getroffen worden om schade te voorkomen:

- Er is sprake van een duidelijke organisatie;
- De leerlingen zijn op de hoogte van het programma van de dag, de regels en de afspraken;
- Er is voldoende toezicht / begeleiding;
- Indien ouders anderen kinderen vervoeren naar een activiteit (voorstelling, schoolreisje), dan dienen hier duidelijke afspraken over gemaakt worden. Ouders dienen hier expliciet ermee akkoord te gaan dat andere ouders hun kind vervoeren. De kinderen zijn namelijk aan de scholen toevertrouwd en staan dus onder toezicht van de school;
- Schoolfeestjes (buiten de school): Als het schoolfeest georganiseerd wordt door de school en er ontstaat schade, dan zal de school aangesproken kunnen worden dat er geen of onvoldoende toezicht heeft plaatsgevonden. Anders is als de school meewerkt aan het organiseren van een feest, maar niet zelf verantwoordelijk is voor het feest. Het is dus van belang om ouders vooraf te informeren waar de verantwoordelijkheid ligt.

5.4 Procedure schoolverzuim

Er zijn twee soorten schoolverzuim te onderscheiden:

- Absoluut schoolverzuim: een leerplichtige jongere staat niet bij een school / onderwijsinstelling ingeschreven.
- Relatief schoolverzuim: een leerplichtige jongere staat wel ingeschreven bij een school / onderwijsinstelling, maar deze wordt ongeoorloofd gedurende een lange of korte periode niet bezocht.

De juridische definitie (Herziene leerplichtwet 1969) luidt:

- *Art. 19: controle absoluut schoolverzuim door burgemeester en wethouders.* Burgemeester en wethouders controleren of jongeren, die als ingezetene in de basisadministratie persoonsgegevens zijn ingeschreven en nog leerplichtig of partieel leerplichtig zijn, overeenkomstig de bepalingen van deze wet als leerling zijn ingeschreven;
- *Art. 21: kennisgeving relatief schoolverzuim.* Indien een ingeschreven leerling van een school t.a.v. wie deze wet van toepassing is, zonder geldige reden les- of praktijktijd heeft verzuimd en dit verzuim plaatsvond op drie achtereenvolgende schooldagen, dan wel het verzuim gedurende een periode van vier opeenvolgende lesweken meer dan 1/8 van het aantal les- of praktijktijd bedraagt, geeft het hoofd van de school hiervan onverwijld kennis aan burgemeester en wethouders van de gemeente waar de leerling woon- of verblijfplaats heeft.

Voor ons is vooral het relatief verzuim van belang. Hierbij wordt onderscheid gemaakt in:

- **Luxe verzuim:** Leerplichtige jongeren worden thuisgehouden of blijven zelf thuis uit luxe overwegingen zoals een vakantie met het gezin of een feest (nota bene: vakantieverlof is alleen mogelijk wanneer met een werkgeversverklaring van één van de ouders aangetoond kan worden dat binnen de reguliere schoolvakanties geen gezamenlijke gezinsvakantie van twee weken mogelijk is);
- **Signaal verzuim:** Het schoolverzuim is een signaal dat er sprake is van dieperliggende problemen. Bijvoorbeeld problemen in de gezinssituatie, faalangst, het zich niet welbevinden op school, niet kunnen omgaan met conflictsituaties etc. In dit verband gaat het in het bijzonder om het signaalverzuim. Signaalverzuim kan leiden tot voortijdige schooluitval. Wanneer de school leerplichtzaken op de hoogte stelt van het signaalverzuim zal de leerplichtambtenaar de ouders / verzorgers en de jongere wijzen op hun wettelijke verplichting onderwijs te volgen. Daarnaast is het van groot belang aandacht te besteden aan de achterliggende gronden van het verzuim en te zoeken naar een passende oplossing, indien mogelijk samen met school, ouders / verzorgers en de jongere. Eventueel (en indien van toepassing) kan het zorgadvies team of Centrum voor Jeugd en Gezin worden ingeschakeld. Hoe eerder er aandacht is voor de achterliggende problemen van het schoolverzuim hoe groter de kans is dat herhaling van verzuim of zelfs uitval van de jongere te voorkomen is.

Nota bene: ook het te laat verschijnen in de lessen is een vorm van ongeoorloofd schoolverzuim.

Bij verzuim worden de volgende acties genomen:

- Directies geven aan de leerplichtambtenaar van de woon- of verblijfplaats van de jongere binnen 7 dagen kennis van in- en afschrijvingen van leerplichtige jongeren. Dit om absoluut schoolverzuim te kunnen controleren;
- Directies zijn verplicht om de leerplichtambtenaar van de woon- of verblijfplaats van de jongere in kennis te stellen van (vermoedelijk) ongeoorloofd schoolverzuim (art.21). Voor deze melding wordt het formulier 'kennisgeving vermoedelijk ongeoorloofd schoolverzuim' gebruikt. Wettelijk verplicht is melden van verzuim van drie achtereenvolgende schooldagen of gedurende een periode van vier opeenvolgende lesweken meer dan een achtste deel van het aantal uren les of praktijktijd;
- Ook herhaaldelijk kortdurend verzuim dat structureel dreigt te worden kan gemeld worden bij de leerplichtambtenaar;
- Van de school wordt verwacht dat zij een sluitende verzuimregistratie voeren en in hun schoolplan aangeven hoe de verzuimregistratie is georganiseerd;

- Van scholen wordt verwacht zorg en aandacht te besteden aan de leerling bij schoolverzuim;
- Vanuit school kan naast melding bij leerplichtzaken de situatie van een leerling ingebracht worden in het zorgteam van de school. Dit is raadzaam als er problematiek op meerdere levensterreinen aan het verzuim ten grondslag lijken te liggen en deze problematiek de interne zorgstructuur van de school overstijgt.

De leerplichtambtenaar houdt toezicht op de naleving van de leerplichtwet 1969 om het recht op onderwijs voor iedere jongere te bewaken. Als blijkt dat een (partieel) leerplichtige jongere niet staat ingeschreven bij een school of indien een kennisgeving van (vermoedelijk) ongeoorloofd schoolverzuim is ontvangen, stelt de leerplichtambtenaar een onderzoek in en hoort daarbij de betrokkene van de school. De leerplichtambtenaar hoort de voor de jongere verantwoordelijke personen en de jongere zelf en tracht hen ertoe te bewegen hun verplichtingen na te komen. Blijkt aan de ambtenaar dat de voor de jongere verantwoordelijke personen of de jongere zelf weigeren de jongere in te laten schrijven bij een school of zij willens en wetens geen zorg dragen voor geregeld schoolbezoek, dan zal zij aangifte doen aan de officier van justitie in de vorm van een procesverbaal. In de toelichting van de herziene Leerplichtwet 1969 wordt krachtig benadrukt dat het toezicht houden het karakter zou moeten dragen van maatschappelijke zorg. De leerplichtambtenaar zal in haar onderzoek aandacht hebben voor achterliggende problematiek van het verzuim en door middel van advies bemiddeling en verwijzing trachten het schoolverzuim te beëindigen.

6. Vervoer van kinderen

Vanwege allerlei activiteiten worden leerlingen tijdens schooltijd regelmatig vervoerd. Hierbij is het van belang dat de leerkracht de leerlingen vooraf goed instrueert en beoordeelt of extra assistentie (bijvoorbeeld van ouders) noodzakelijk is. Hier een overzicht van de regels bij het vervoer van leerlingen in de auto en op de motor, bromfiets en fiets. Wij hebben hierbij de richtlijnen van de ANWB gehanteerd.

De basisregel is dat kinderen kleiner dan 1,35m in een goedgekeurd en passend kinderbeveiligingssysteem moeten zitten. Goedgekeurd zijn kinderzitjes met ECE labels. Passend betekent dat het kinderbeveiligingssysteem aangepast moet zijn aan de lengte en het gewicht van het kind. Kinderen vanaf 1,35m en volwassenen moeten gebruik maken van de veiligheidsgordel. Het is niet toegestaan meer personen te vervoeren dan dat er zitplaatsen in de auto aanwezig zijn. Op het kenteken staat aangegeven hoeveel zitplaatsen de auto heeft. De volgende uitzonderingen gelden:

- Kinderen van 3 jaar en ouder mogen een autogordel gebruiken in plaats van een kinderbeveiligingssysteem als er op de desbetreffende zitbank al twee kinderbeveiligingssystemen zijn aangebracht en in gebruik zijn, waardoor er geen plaats meer is voor een derde zitje. Dit kind mag niet zonder kinderbeveiligingssysteem op de voorbank worden vervoerd;
- Kinderen vanaf 3 jaar mogen, in incidentele gevallen, de autogordel gebruiken bij vervoer door een ander persoon dan de eigen (pleeg)ouder. Namelijk wanneer redelijkerwijs niet verwacht kan worden dat de bestuurder een kinderbeveiligingssysteem bij zich heeft. Het kind wordt dan vervoerd op de achterbank. Het dient hierbij om vervoer over beperkte afstand te gaan, zoals bijvoorbeeld een kinderfeestje naar het

plaatselijke zwembad. Het begrip incidenteel moet letterlijk worden genomen. Een korte afstand is volgens het ministerie een afstand van maximaal 50 km.

Ten aanzien van airbags geldt het volgende. Kinderen mogen niet in een naar achteren gericht kinderbeveiligingssysteem worden vervoerd op een plaats met een airbag, tenzij de airbag is uitgeschakeld. Het kinderbeveiligingssysteem kan door de airbag met kracht naar achter worden gestoten, met letsel tot gevolg. Het is bovendien raadzaam om kinderen tot 12 jaar niet bij een airbag te zetten die is ingeschakeld. Kan de airbag niet uitgeschakeld worden, dan raden wij aan de autostoel zo ver mogelijk naar achter te zetten.

Ten aanzien van autogordels geldt het volgende. Op zitplaatsen waar geen autogordels zitten, mogen geen personen vervoerd worden. Enkele belangrijke punten op een rij:

- Iedereen moet een eigen autogordel gebruiken, twee kinderen/personen in één autogordel mag niet;
- Iedereen moet over een eigen zitplaats beschikken;
- Er mogen niet meer personen worden vervoerd, dan er autogordels aanwezig zijn;
- Voor kinderen kleiner dan 1,35 m gelden bovenstaande aanvullende regels.

Overige zaken die van belang zijn ten aanzien van het vervoer van kinderen:

- **Fiets of snorfiets:** kinderen onder de acht jaar mogen alleen achterop de fiets vervoerd worden als ze zitten op een doelmatige en veilige zitplaats met voldoende steun voor rug, handen en voeten;
- **Fietsaanhanger:** vervoer van personen in een aanhanger achter een fiets is toegestaan. Deze aanhangers mogen niet meer dan 1 meter breed zijn en ze moeten voorzien zijn van reflectoren. In een aanhanger achter een bromfiets of auto mogen geen personen worden vervoerd;
- **Bakfiets:** in de wet zijn geen regels opgenomen over het vervoer in een bakfiets. Gebruik als richtlijn voor veilig vervoer de eisen die gelden voor een gewone fiets;
- **Bromfiets:** ook hier moeten kinderen onder de acht jaar een doelmatige en veilige zitplaats hebben met voldoende steun voor rug, handen en voeten. Bovendien moeten ook passagiers een goed passende helm dragen, die door middel van een sluiting op deugdelijke wijze op het hoofd is bevestigd. De helm moet zijn voorzien van een goedkeuringsmerk. Vervoer in de laadbak van een (bak)bromfiets of brommobiel mag niet.
- **Bus:** in de bus is het gebruik van een kinderbeveiligingssysteem niet verplicht. Kinderen vanaf 3 jaar moeten wel gebruik maken van de gordels, voor zover beschikbaar. Echter, als de bus staanplaatsen heeft of gebruikt wordt voor openbaar vervoer volgens een dienstregeling binnen de bebouwde kom, hoeven de aanwezige gordels niet gebruikt te worden. Als er geen gordels in de bus aanwezig zijn, mogen alle passagiers, zowel volwassenen als kinderen, los worden vervoerd. Kinderen jonger dan 3 jaar mogen zowel in een bus met gordels als in een bus zonder gordels los worden vervoerd.

Voor wat betreft het gezamenlijk wandelen (bijvoorbeeld naar de gymles) of het gezamenlijk fietsen hanteren wij de volgende regels:

- Het aantal begeleiders wordt afgestemd op de leeftijd van de kinderen, de grootte van de groep en de te overbruggen afstand;
- Er wordt zorggedragen dat de groep aaneengesloten de afstand overbrugt;
- De leerlingen zijn op de hoogte van de gedragsverwachtingen;
- Er wordt gebruik gemaakt van dragen van veiligheidshesjes door de voorste en de laatste persoon van de groep.

7. Grensoverschrijdingen

Omdat de Duitse grens dicht bij is, kan het voorkomen dat klassen tijdens excursies, schoolreisjes of schoolkamp de grens oversteken. Tijdens de voorbereiding van dit soort activiteiten moet bij alle ouders vooraf schriftelijke toestemming gevraagd worden voor de grensoverschrijding.

8. Bewegingsonderwijs, zwemmen en buiten spelen

De scholen verzorgen bewegingsonderwijs. Daarbij maken ze gebruik van de sportfaciliteiten die de verschillende gemeenten beschikbaar stellen. Met enige regelmaat wordt aan de gemeenten gevraagd of de gymzaal en –toestellen gekeurd worden. Daar waar onze medewerkers gebreken constateren (bijvoorbeeld in de EHBO-dozen) wordt via de directeur een melding gemaakt naar de beheerder van de gymzaal dan wel gemeente. Omdat de leerkrachten veelal de bewegingslessen niet geven in de directe nabijheid van de school, zorgen zij ervoor dat zij wanneer nodig hulp kunnen inroepen. Zij nemen een schoolmobiel dan wel hun eigen mobiel mee.

Het bewegingsonderwijs voor kleuters wordt door de meeste scholen vormgegeven in het speellokaal. Invitare zorgt voor een jaarlijkse keuring van de toestellen. Daar waar onze medewerkers tussentijds gebreken constateren wordt dit gemeld aan de directeur zodat een en ander buiten gebruik gezet wordt en gerepareerd kan worden..

In de meeste gevallen worden de gymlessen verzorgd door een medewerker van Invitare. Soms wordt er lesgegeven door een combinatiefunctionaris. In dit laatste geval is er altijd een leerkracht van de school bij de les aanwezig.

Met name voor de leerlingen in Cuijk worden er zwemlessen verzorgd door badmeesters van het zwembad. Er is altijd een leerkracht van de school bij de les aanwezig die wanneer dat nodig is ingrijpt. De leerkracht is op de hoogte van het zwemprotocol van de gemeente / zwembad.

Voor en na schooltijd en tijdens het speekwartier, spelen de leerlingen buiten. Het speelterrein en speeltoestellen worden jaarlijks door een externe partij gekeurd. Daar waar onze medewerkers tussentijds gebreken constateren wordt dit gemeld aan de directeur zodat een en ander buiten gebruik gezet wordt en gerepareerd kan worden.

9. Belangrijke adressen

Veilig thuis Noord Oost Brabant
 Oude Vlijmenseweg 112,5223 GS 's-Hertogenbosch
 Tel: 073-6871275

Veilig thuis Noord-Midden Limburg
Prinsenstraat 4, 5913 ST Venlo
Tel: 0880072975

Bureau Jeugdzorg Noord Brabant
Oude Vlijmenseweg 112, 5223 GS 's-Hertogenbosch
Tel: 073-6871311

Bureau Jeugdzorg Noord Limburg
Prinsenstraat 4, 5913 ST Venlo

Centrum voor Jeugd en Gezin
Vogelstraat 2, 5212 VL 's-Hertogenbosch
Tel: 088-3686307

Centrum voor Jeugd en Gezin Limburg
Gemeente Gennep: Zorg en Welzijn
Tel: 0485-494141

Gemeente Bergen: Sociaal Team Bergen
Tel: 0485-348383

Bureau Slachtofferhulp
Tel: 0900-0101 (ma-vrij: 09.00-17.00 uur).

Telefoon Politie: 0900-0844

Vertrouwenspersoon Stichting Invitare openbaar onderwijs: C. Heeren
Tel: 06-51996561